

a žáky neveřejných středních škol. Nižší dosažená úroveň čtenářské gramotnosti je dále korelována s horším vztahem žáků k učení se českému jazyku, s nižší snahou a aktivitou žáků při učení se českému jazyku, s nižší ochotou žáků přijmout čtenářské výzvy a se spíše negativním pohledem na čtenářsky orientované interakce se spolužáky. Existuje také početná skupina žáků základních i středních škol deklarujících svůj spíše negativní vztah k výuce českého jazyka.

Doporučení

Doporučení pro školy

- Konceptně přistupovat k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků napříč vzdělávacími oborů a vzdělávacími oblastmi, a to včetně spolupráce učitelů (např. práce metodického týmu, rozvíjení kompetencí učitelů v oblasti čtenářské gramotnosti).
- Podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti žáků i v jiných předmětech a vzdělávacích oblastech než český jazyk a literatura, včetně přírodovědných předmětů, včetně rozvoje potřebných kompetencí učitelů.
- Posilovat dovednosti žáků pro řešení náročnějších činností vztahujících se ke čtenářské gramotnosti (např. hlubší analýza textu, rozbor struktury textu a autorovy práce s jazykem, porovnání textů, stanovení účelu textu a další) s cílem dosahovat žákova hlubšího porozumění problematice, a to včetně rozvoje dovedností žáka v oblasti sebereflexe a s vazbou na zlepšování postoje žáků ke čtenářským výzvám.
- Zlepšovat prostorově-materiální příležitosti žáků ke čtení (např. kvalitní fungování školní knihovny, čtenářské koutky), a to včetně nabídky atraktivních textů a ICT technologií pro zlepšování vztahu žáků ke čtení.
- Využívat dostupné informace sumativního i formativního hodnocení v rámci konceptního přístupu k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.
- Rozšiřovat spolupráci s odborníky, rodiči a dalšími aktéry (networking) při rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.

Doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Konceptně řešit rizika vztažená k zajištění personálních podmínek výuky v oblasti čtenářské gramotnosti (např. aprobovanost výuky, věková struktura učitelů), a to včetně škol více ohrožených v této oblasti (např. malé základní školy, školy s horšími socioekonomickými předpoklady).
- Systematicky podporovat DVPP zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti, a to se zdůrazněním prakticky orientovaného vzdělávání promítajícího se do vlastní výuky.
- Věnovat pozornost skupinám žáků více ohrožených nízkou úrovní čtenářské gramotnosti například formou lepší metodické i organizační podpory učitelů vzdělávajících takové žáky.
- Podporovat implementaci vzdělávacích materiálů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (např. výstupy systémových projektů) do výuky, a to napříč předměty a vzdělávacími oblastmi.
- Identifikovat příklady škol dobré praxe rozvoje čtenářské gramotnosti se zdůrazněním její podstaty jako inspirace pro další školy a s využitím empiricky podloženého hodnocení.

